ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 20.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, *9-го Марта.* — 1848 — *Wilno.* WTOREK, *9-go Marca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 3-го Марта.

Высочайшими Грамотами, 28-го Января, Всемилостивѣйше пожалованы: Кавалерами ордена Бѣлаго Орла: Генералъ-Лейтенантъ, Предсѣдатель Коммисіи для устройства Тульскаго Оружейнаго Завода, *Вельяминовъ*, и Начальникъ Артиллерійскихъ Гарнизоновъ С. Петербургскаго Округа, *Корсаковъ 1-й*; Кавалеромъ ордена Св. Владиміра 2-й степени, Исправляющій должность Инспектора Оружейныхъ Заводовъ, Генералъ-Лейтенантъ *Смагинъ*; Кавалерами ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго, Генералъ Лейтенанты, Исправляющіе должность Инспекторовъ: мѣстныхъ Арсеналовъ, *Вальцъ 1-й*, и Проховыхъ Заводовъ, *Ваксмутъ 1-й*.

— Высочайшими Грамотами, 28-го Января, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго: Начальники Артиллерійскихъ Гарнизоновъ: Дунайскаго Округа, Генералъ-Маіоръ *Долговосабуровъ*, и Финляндскаго Округа, Генералъ-Маіоръ *Волженскій*; того же ордена и степени, безъ украшенія: Начальникъ Артиллерійскихъ Гарнизоновъ Кіевскаго Округа, Генералъ-Маіоръ *Калита*, и Командиръ Запасной Артиллеріи Гвардейскаго и Гренадерскаго Корпусовъ, Генералъ-Маіоръ *Ганичевъ*.

29-го Февраля, Г. Главнокомандующій Дѣйствующею Арміею, Генералъ-Фельдмаршалъ, Свѣтлѣйшій Князь Варшавскій, Графъ *Паскевичъ-Эриванскій* выѣхалъ изъ С. Петербурга въ Варшаву.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 3-go Marca.

Przez Najwyższe Dyplomata, 28-go Stycznia, Najłaskawiej mianowani zostali: Kawalerami Orderu Orła [illegible] urządzenia Fabryki Broni w Tule, *Weljaminow*, i Naczelnik Garnizonów Artylleryi Okręgu St. Petersburgskiego, *Korsakow* 1;— Kawalerem Orderu Św. Włodzimierza 2-éj klassy, pełniący obowiązki Inspektora Fabryk Broni, Jenerał-Porucznik *Smagin*; — tudzież udarowani zostali ozdobami Orderu Św. Anny 1-éj klassy, z Koroną Cesarską, Jenerał-Porucznicy, pełniący obowiązki Inspektorów: Arsenałów miejscowych, *Walz* 1, i Prochowni, *Wachsmut* 1.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 28-go Stycznia, Najłaskawiéj mianowani zostali Kawalerami: Orderu Sw. Anny 1-ej klassy, z Koroną Cesarską: Naczelnicy Garnizonów Artylleryi: Okręgu Dunajskiego, Jenerał-Major *Dołgowosaburow*, i Okręgu Finlandzkiego, Jenerał-Major *Wolżeński*;— tegoż Orderu i klassy, bez Korony: Naczelnik Garnizonów Artylleryi Okręgu Kijowskiego, Jenerał-Major *Kalita*, i Dowódzca Artylleryi Zachodniéj Korpusów Gwardyi i Grenadyerów, Jenerał-Major *Ganiczew*.

Dnia 29 Lutego, P. Głównodowodzący Czynną Armią, Jenerał-Feldmarszałek, J. O. Xiążę Warszawski, Hrabia *Paskiewicz-Erywański*, wyjechał z St. Petersburga do Warszawy.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 2 Марта.

Въ сегодняшнемъ нумерѣ „Всеобщей Прусской Газеты“ пишутъ: „Новѣйшія событія въ Парижѣ слѣдовали одно за другимъ съ такою быстротою, что наши мысли едва могли поспѣвать за ними. Еще далеко невполнѣ развиты предъ нами отдѣльныя сцены этой

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 2 marca.

W dzisiejszym numerze „*Urzędowéj Gazety*“ piszą: „Ostatnie wypadki zaszłe w Paryżu, następowały po sobie z taką szybkością, że myśli nasze zaledwie mogły zdążyć za niemi. Dotąd oddzielne sceny téj nowéj dramy nie są nam jeszcze wiadome, i widzimy tylko dwie

новой драмы, и мы до-сихъ поръ видимъ только двѣ нити быстрыхъ перемѣнъ декорацій — *вѣроломство и грубую силу*.... Что принесетъ намъ ближайшая будущность? Послѣдуетъ ли вся Франція примѣру своей столицы? Или часть націи и войскъ, оставшаяся вѣрною долгу, найдетъ себѣ вождя, и междоусобная война возгорится? Но, не смотря на то, судьба нашего германскаго отечества и особенно Пруссіи не можетъ не приковать къ себѣ съ этой же минуты всего нашего вниманія. Какая должна быть задача Пруссія въ это важное время? Прежде всего взываемъ къ германскимъ государямъ и племенамъ: будьте согласны между собою и сильны вашимъ согласіемъ! Этому учитъ насъ даже исторія нашего времени, въ которой такой урокъ, относительно нашихъ западныхъ сосѣдей, изображенъ огненными чертами. Пусть будетъ отъ насъ далека всякая мысль о вмѣшательствѣ во внутреннія дѣла Франціи; но осторожность и живое воспоминаніе о недавней порѣ глубокаго униженія германскаго отечества требуютъ, чтобъ за движеніями Франціи сдѣлили теперь зоркимъ взглядомъ и чтобъ Германія была ежеминутно готова отразить всякое покушеніе противъ спокойствія ея народовъ. Пруссія, надѣемся, и здѣсь не замедлитъ подать добрый примѣръ и, вѣрная долгу союза, всѣми силами будетъ поддерживать каждаго изъ своихъ германскихъ союзниковъ, кто нуждался бы въ ея помощи.

— Соединенный комитетъ чиновъ продолжаетъ свои занятія; теперь рѣчь идетъ о частныхъ постановленіяхъ проекта уголовнаго кодекса. Въ послѣднемъ засѣданіи, соединенный комитетъ дошелъ до 346 параграфа кодекса. Слухъ, что соединенный сеймъ будетъ собираться чрезъ каждые два года, становится болѣе и болѣе положительнымъ.

— Въ прошедшія ночи, Король имѣлъ съ министрами продолжительныя совѣщанія, въ которыхъ участвовали также принцы королевской крови.

— Принцъ Прусскій, наслѣдникъ престола, отправится сегодня въ при-рейнскія провинціи.

— Генералъ Тиле отправился въ при-рейнскія провинціи.

— Офицеры полковъ, расположенныхъ надъ Рейномъ, и пребывающіе здѣсь въ отпуску, получили предписаніе, возвратиться въ свои полки.

— Общество ремесленниковъ, совершающее свои засѣданія на улицѣ св. Іоанна, и состоящее изъ 3,000 чел., по повелѣнію правительства закрыто.

sprężyny téj nagłéj zmiany: *wiarołomstwo* i *dziką siłę*. Cóż nam rokuje zbliżająca się przyszłość? Pojdzie-li cała Francya za przykładem swojéj stolicy? lub czyli część narodu i wojska, pozostawszy wierną powinności, wynajdzie sobie dowódzcę i wojnę domową zapali? Lecz pominąwszy te nierozwiązalne pytania, losy naszéj Niemieckiéj ojczyzny, a mianowicie losy Pruss, nie mogą nie zwrócić na się całéj naszéj uwagi. Jakież ma być zadanie Pruss w téj ważnéj epoce? Przedewszystkiem wołamy do Monarchów i ludów Niemieckich: bądźcie zgodni pomiędzy sobą i mocni waszą jednością! To nam zaleca nawet historya naszego czasu, w któréj ta nauka, względem naszych zachodnich sąsiadów, ognistemi głoskami jest napisana. Daleką niech będzie od nas wszelka myśl wdawania się w domowe interessa Francyi; ale ostróżność i żywa pamięć niedawnéj jeszcze epoki poniżenia Niemieckiéj naszéj ojczyzny wymagają, abyśmy w obecnym czasie, bacznem okiem śledzili poruszenia Francyi, i aby Niemcy w każdéj chwili były gotowe odeprzeć wszelki zamach na spokojność swych ludów. Mamy nadzieję, iż Prussy nie zaniedbają i tutaj dać dobrego przykładu, i wierne obowiązkom swoim względem Związku, podtrzymywać będą wszelkiemi siłami każdego ze swoich niemieckich sprzymierzeńców, którykolwiekby tylko żądał ich pomocy."

— Połączony Komitet Stanów zajmuje się ciągle swemi pracami; obecnie rzecz toczy się o szczególnych postanowieniach projektu kryminalnego kodexu. Na ostatniem posiedzeniu, Połączony Komitet doszedł do 346 paragrafu kodexu. Pogłoska, że Połączony Sejm będzie się zgromadzał peryodycznie co dwa lata, nabiera coraz większego prawdopodobieństwa.

— Onegdajszéj i wczorajszéj nocy Król miał długą naradę z Ministrami, na któréj obecni byli także Xiążęta krwi Królewskiéj.

— Xiąże Następca Prusski uda się dziś do prowincyi Nad-Reńskiéj.

— Jenerał Thile wyjechał nad Ren.

— Oficerowie z półków stojących nad Renem, bawiący tu za urlopem, otrzymali rozkaz, aby natychmiast do swych półków wracali.

— Związek rzemieślników, odbywający posiedzenia swoje przy ulicy św. Jana i liczący około 3,000 członków, został właśnie z rozkazu rządu rozwiązany.

Австрія.

Вѣна, 1 Марта.

Статс-министръ генералъ Фикельмонъ назначенъ предсѣдателемъ надворнаго военнаго суда, фельдмаршалъ-лейтенантъ гр. Вратиславъ начальникомъ 2 корпуса арміи, и генералъ Валленоденъ-Гимборнъ командиромъ въ Италіи.

— Извѣстія объ отставкѣ фельдмаршала Радецкаго и назначеніи на его мѣсто графа Грабовскаго, оказались совершенно неосновательными.

— Статс-министромъ и предсѣдателемъ вновь образованной надворной италійской канцеляріи, назначенъ гр. Монтекуколли, теперешній предводитель нижне-австрійскихъ штатовъ. Столицею сей канцеляріи и Вице-Короля отнынѣ будетъ не Медіоланъ, а Верона.

Лембергъ, 18 Февраля.

Здѣсь думаютъ вообще, что императоръ въ Апрѣлѣ или Маѣ сего года, лично откроетъ собраніе галиційскихъ штатовъ, причемъ эрцгерцога Альбрехта назначитъ Вице-Королемъ.

— Здѣсь вообще говорятъ о раздѣленіи Галиціи на двѣ губерніи (Краковскую и Львовскую), а также о назначеніи эрцгерцога Албрехта галиційскимъ Вице-Королемъ; не смотря на то думаютъ однако, что число чиновниковъ Галиціи, если не будетъ усилено, то нисколько не будетъ и уменьшено.

— Въ видахъ усиленія земледѣлія въ Галиціи, гр. Адамъ Потоцкій основалъ единственное во всей странѣ агрономическое заведеніе, въ Краковѣ, съ основнымъ капиталомъ въ 100,000 рейхсъ-таллеровъ; сверхъ сего, для дальнѣйшаго поддерживанія онаго, обязался платить по 4,000 рейхсъ-таллеровъ въ годъ.

Austrya.

Wiedeń, 4 marca.

Minister Stanu Jenerał Ficquelmont mianowany został Prezesem Nadwornéj Rady Wojennéj; Feldmarszałek Porucznik Hr. Wratisław dowódzcą 2 korpusu armii, a Jenerał Wallmoden-Gimborn dowódzcą we Włoszech.

— Wiadomość o dymissyi Feldmarszałka Radeckiego i mianowaniu Hrabi Hrabowskiego na jego miejsce, została odwołana jako całkiem bezzasadna.

— Ministrem Stanu i Prezesem nowo utworzonéj nadwornéj Kancellaryi Włoskiéj, mianowany Hr. Montecucolli, dotychczasowy Marszałek Stanów niższo-austryackich. Stolicą téj kancellaryi i Wice-Króla będzie odtąd, nie Medyolan ale Werona.

Lwów, 18 lutego.

Sądzą tu powszechnie, że Najjaśniejszy Cesarz w kwietniu lub maju r. b. zagai osobiście zgromadzenie Stanów Galicyjskich, przyczém zarazem ustanowi Arcy-Xięcia Albrechta Wice-Królem.

— Jakkolwiek powszechnie tu mówią o podziale Galicyi na dwie gubernie (Krakowską i Lwowską); tudzież o mianowaniu Arcy-Xięcia Albrechta Wice-Królem Galicyi, z Rezydencyą w Krakowie, sądzą jednak, że liczba bardzo licznych w Galicyi urzędników, jeżeli nie zmniejszoną, to bynajmniéj powiększoną nie będzie.

— Dla podniesienia przemysłowego rolnictwa w Galicyi, założył Hr. Adam Potocki jedyną dziś w całym kraju szkołę agronomiczną w Krakowie, z kapitałem funduszowym 100,000 zł. r.; oprócz tego ku dalszemu jéj wspieraniu wyznaczył roczną summę 4,000 zł. r ze swojéj kassy.

Франція.

Парижъ, 26 Февраля.

Вчера парижскій кассаціонный судъ, верхняя судебная инстанція, призналъ республику и уже два уголовныя дѣла рѣшены во имя новаго образа правленія. Смертная казнь противъ тѣхъ, которые не признаютъ республики упразднена. Во франкфуртскихъ газетахъ утверждаютъ, что Ротшильдъ предоставилъ свой кредитъ въ распоряженіе временнаго правительства, и поручился въ правильной уплатѣ займовъ, заключенныхъ прежнимъ правительствомъ. Ротшильдъ пожертвовалъ 50.000 фр. на вспоможеніе раненымъ. Подписка открыта также въ редакціи газеты *le National*. Тамъ собрано уже болѣе 150,000 фр.

— Мы могли узнать до сихъ поръ объ удаленіи Короля изъ Парижа, что онъ вышелъ изъ дворца пѣшкомъ, и прошелъ Тюльерійскимъ садомъ и террасою, простирающеюся со стороны рѣки. Онъ велъ Королеву подъ руку, и ихъ прикрывали національные гвардейцы и кирасиры. Король покинулъ замокъ, когда аттакующіе уже туда ворвались. Самъ Король приказалъ прекратить огонь. Прибывъ на Площадь Согласія, Король хотѣлъ оглянуться на окружающее движеніе, но находившійся при томъ депутатъ Делебекъ поспѣшно подвелъ извощичью карету, и усадилъ въ нее Короля. Подъ прикрытіемъ кирасировъ карета поѣхала, черезъ Сенъ Дени, въ Дре, и т. д.—Кремье объявилъ въ засѣданіи палаты депутатовъ, въ которомъ находилась герцогиня Орлеанская съ сыновьями, что самъ онъ, изъ уваженія къ несчастію, покровительствовалъ отъѣзду Короля.

— Къ подробностямъ 24 Февраля, частныя письма присовокупляютъ, что взбунтовавшаяся чернь сняла значительное число рельсовъ съ сѣверной желѣзной дороги, такъ что съ этой стороны не могли подоспѣть войска.

Борьба по улицамъ того дня продолжалась почти безпрерывно съ 1 часа по полуночи въ 8½ часовъ утра. Число убитыхъ жертвъ полагаютъ въ 3,000 человѣкъ. Въ 9½ часовъ на многихъ пунктахъ появились офицеры, изъ которыхъ каждый кричалъ, что онъ адъютантъ маршала Бюжо, назначеннаго парижскимъ губернаторомъ и начальникомъ національной гвардіи, который приглашаетъ народъ къ усмиренію, а войскамъ предписываетъ отступить. Въ нѣсколькихъ мѣстахъ эти слова были приняты восклицаніями: да здравствуетъ армія, да здравствуетъ національная гвардія! но на предмѣстіяхъ Сенъ-Мартенъ, Сенъ-Дени и Сенъ Антуанъ отвѣчали на сіе: ,,Долой Бюжо. Только около 5 часовъ вечера раздались восклицанія: Долой Людовика Филиппа, долой министровъ! Въ другихъ письмахъ сообщаютъ, что чернь толпою отправилась во дворецъ Нельи и въ Венсенъ, думая что тамъ скрывается Король.

— Временное правительство предписало набрать въ Парижѣ 24 баталіона національной гвардіи; солдатъ, одѣтый и вооруженный на счетъ правительства, имѣетъ получать по полутора франка въ сутки.

— По телеграфической депешѣ отъ 25 Февраля въ 2 часа по полудни, военный министръ генералъ-лейтенантъ Сюберви (не Сюбервикъ) предписалъ всѣмъ начальникамъ военныхъ дивизій и полудивизій, остаться на своихъ мѣстахъ и сохранить дисциплину по корпусамъ.

27 Февраля.

Въ *Русскомъ Инвалидѣ* сообщаютъ: Прокламаціи временнаго правительства быстро слѣдуютъ одна за другою и, повидимому, предназначены къ тому, чтобы заслужить одобреніе со стороны пролетаровъ. Вотъ образчики этихъ нелѣпыхъ прокламацій:

,,Правительство обязывается гарантировать существованіе рабочаго посредствомъ работы;

,,Оно обязывается гарантировать работу всѣмъ гражданамъ;

,,Оно признаетъ, что рабочіе должны вступать между собою въ товарищество, чтобъ получать праведное вознагражденіе за свои труды;

,,Мильйонъ, остающійся отъ суммъ, которыя были ассигнованы на расходы по королевскому двору, временное правительство отдаетъ рабочимъ, которымъ принадлежитъ этотъ мильйонъ.“

— Во ,,Всеобщемъ Мониторѣ“ обнародованъ еще одинъ декретъ временнаго правительства, опредѣляющій, что Тюильри долженъ впредь служить убѣжищемъ дряхлымъ и увѣчнымъ рабочимъ.

Francya.

Paryż, 26 lutego.

Wczoraj, sąd kassacyjny Paryzki uznał Rzeczpospolitą, i już rozstrzygniono dwie sprawy w imieniu nowego rządu. Kara śmierci za przestępstwa polityczne zostaje zniesioną. Frankfurtskie gazety zapewniają, że Rotschild ofiarował tymczasowemu rządowi swój kredyt, i obowiązał się zrealizować pożyczkę, o którą był wszedł w umowę z Rządem poprzedzającym. Tenże Rotschild ofiarował na korzyść ranionych w ostatnich wypadkach 50,000 fr.; na tenże cel zebrano w redakcyi gazety *National* przeszło 150,000 fr.

— Ze szczegółów wyjazdu Króla z Paryża, wiadomo tylko dotąd, że wyszedł piechotą z pałacu, przez ogród i taras Tuilleryjski od strony rzeki. Prowadząc pod rękę Królowę; eskortowała ich gwardya narodowa i kirassyery. Król opuścił zamek dopiéro wtenczas, gdy się już szturmujący doń wdarli. Sam Król kazał wstrzymać ogień. Po przybyciu na plac *de la Concorde*, chciał jeszcze rzucić okiem na otaczające go massy ludu, lecz towarzyszący mu Deputowany Delebeye, co rychléj wezwał remizową karetę, i dopomógł wsiąść do niéj Królowi i Królowéj, z dwojgiem dziećmi; do drugiéj takiejże karety wsiadły dwie damy, zapewne Xiężniczki. Pod eskortą kirassyerów powozy udały się przez St. Denis ku Dreux i daléj. P. Crémieux, na posiedzeniu Izby Deputowanych, w obecności Xiężny Orleańskiéj, oświadczył, iż sam szanując nieszczęście, ułatwiał wyjazd Królowi.

— Do szczegółów dnia 24 lutego dodają korrespondencye prywatne, że zbuntowane pospólstwo wyjęło wielką liczbę relsów z drogi żelaznéj, zwanéj północną, tak, że wojska od téj strony przybyć nie mogły.

Walka na ulicach dnia tego trwała prawie bez przerwy od godziny 1 po północy do wpół do 9 rano. Liczbę ofiar poległych podają na 3,000 ludzi. O wpół do 10 na wielu punktach ukazali się oficerowie, z których każdy wołał, iż jest adjutantem Marszałka Bugeaud, donosząc przytém, iż tenże mianowany został Gubernatorem Paryża i wodzem gwardyi narodowéj i wzywa lud do uspokojenia się, a wojskom rozkazuje odstąpić. W kilku miejscach te słowa były przyjęte z okrzykami: ,,Niech żyje Armia! Niech żyje gwardya narodowa!“— ale na przedmieściach St. Martin, St. Denis i St. Antoine odpowiedziano na nie ,,Precz z Bugeaudem.“ Dopiéro około godziny 5 wieczorem dały się słyszeć krzyki: ,,Precz z Ludwikiem Filippem, precz z Ministrami!“— Inne listy donoszą, że pospólstwo 24 lutego udało się tłumnie do pałacu Neuilly i do Vincennes, gdzie myślano, że Król się ukrywa.

— Rząd tymczasowy nakazał werbunek w Paryżu 24-ch batalionów gwardyi narodowéj; żołnierz, odziany i uzbrojony kosztem rządu, ma pobierać półtora franka dziennie.

— Depeszą telegraficzną z d. 25 lutego o godzinie 2 po południu, Minister wojny Jenerał-Porucznik Subervie (nie Subervic) rozkazał wszystkim naczelnikom dywizyi i poddywizyj wojennych pozostać na swych stanowiskach i utrzymywać karność w korpusach.

Dnia 27 lutego.

W *Inwalidzie Ruskim* czytamy: Odezwy rządu tymczasowego następują śpiesznie po sobie, i jak się zdaje, mają wszystkie na celu zjednać przychylność klass roboczych. Oto są próbki tych niedorzecznych odezw:

,,Rząd obowiązuje się gwarantować utrzymanie klassy roboczéj, za pomocą pracy;

,,Obowiązuje się gwarantować robotę dla wszystkich obywateli;

,,Uznaje, że robotnicy powinni wchodzić z sobą w stowarzyszenia, celem otrzymania sprawiedliwego wynagrodzenia za swoję pracę;

,,Milion pozostały od summ na potrzeby dworu królewskiego przeznaczonych, Rząd tymczasowy oddaje robotnikom, do których ten milion należy.“

— W powszechnym *Monitorze* ogłoszony jest jeszcze jeden dekret rządu tymczasowego, stanowiący, że pałac Tuilleryjski obrócony ma być na Dom Przytułku dla zgrzybiałych i kalekich wyrobników.

(1).

— По опредѣленію временнаго правительства, отъ 25 Февраля, парижскіе булочники обязаны доставлять начальникамъ постовъ національной гвардіи пятую часть всего количества приготовляемаго хлѣба, которая назначается на прокормленіе вооруженныхъ гражданъ. Булочники будутъ получать контрамарки, по которымъ ратуша станетъ производить имъ уплату за поставленный хлѣбъ. Раздача хлѣба должна быть производима помянутыми начальниками постовъ. Если у булочниковъ встрѣтится недостатокъ въ дровахъ, они могутъ брать ихъ у перваго торговца дровами, причемъ всѣмъ гражданамъ предписывается, въ случаѣ нужды, помогать булочникамъ открытою силой.

— 25 го Февраля временное правительство назначило нѣсколько коммиссаровъ, которымъ поручено вступить въ управленіе департаментами.

— Всѣмъ начальникамъ національной гвардіи тѣхъ общинъ, въ кругу которыхъ расположены форты, велѣно занять эти форты отъ имени временнаго правительства и никого не впускать туда. Членъ правительства, Г. Фердинандъ Флоконъ посланъ принять во владѣніе правительства Венсенскій фортъ.

— 25-го Февраля, въ 9 часовъ утра, Г. Ледрю-Ролленъ явился принять въ свое управленіе министерство внутреннихъ дѣлъ. Другіе министры равномѣрно вступили въ управленіе своими министерствами и занимались съ начальниками отдѣленій.

— Кассаціонный судъ, государственный совѣтъ и весь магистратъ явились 26 Февраля въ министерство юстиціи, чтобъ предложить правительству свое содѣйствіе.

— Парижскій аппеляціонный судъ принималъ въ тотъ же день г-на Огюста Порталиса, котораго временное правительство назначило генерал-прокуроромъ, на мѣсто г-на Делангля. Г. Порталисъ предложилъ пригласить членовъ кабинета Гизо къ судебному допросу. При отправленіи курьера утверждали, что рѣшеніе въ этомъ смыслѣ было принято.

— Въ *Journal de Francfort* помѣщено письмо изъ Парижа отъ 26 Февраля, содержащее въ себѣ, между прочимъ, слѣдующее:

„Мы продолжаемъ записывать все, что узнаемъ о происшествіяхъ послѣднихъ дней, нестараясь приводить эти свѣдѣнія въ порядокъ, потому-что, въ настоящее время, подобная попытка была бы потеряннымъ трудомъ.

„25-го Февраля прошелъ совершенно-спокойно. Какъ скоро сдѣлалась извѣстною прокламація, приглашающая гражданъ записываться въ формируемые 24 батальйона подвижной національной гвардіи, многочисленныя толпы народа собрались передъ домами меровъ, и число записавшихся уже весьма-значительно. Надѣются, что въ нѣсколько дней, эти батальйоны составятъ собою корпусъ въ 10—12,000 человѣкъ.

„Всѣ граждане, не входившіе въ составъ національной гвардіи, потому-что или были отставлены или еще не удовлетворяли закона, начали являться со вчерашняго дня ко всѣмъ мерамъ, требуя ружей и записываясь въ качествѣ національныхъ гвардейцевъ. Сегодня утромъ наличное число національныхъ гвардейцевъ, не превышавшее, въ послѣднія времена, прежняго правленія, 60-ти тысячь человѣкъ, простирается уже отъ 120 до 130,000

„Со вчерашняго вечера, граждане начали разрушать баррикады, такъ-что сообщеніе возстановлено теперь почти на всѣхъ пунктахъ. На базаръ начали привозить провизію, и телеги огородниковъ ѣздятъ по главнымъ улицамъ. Множество рабочихъ занято на бульварахъ починкою газовыхъ трубъ и столбовъ, сдѣлавшихся въ послѣдніе дни негодными къ употребленію.

„Сегодня, утромъ, сборище въ 300—400 человѣкъ явилось на площадь предъ Пале-Ройялемъ, восклицая: „Да здравствуетъ Генрихъ V-й." Это сборище тотчасъ же было разсѣяно безъ пролитія крови; нѣсколько человѣкъ арестовано. Демонстрація подобнаго рода произведена въ Монмартрѣ, гдѣ тоже взято подъ стражу нѣсколько человѣкъ, разносившихъ прокламаціи въ пользу герцога Бордосскаго.

„Нынѣшнею ночью, нѣкоторыя толпы пытались сломать типографскіе станки „Всеобщаго Монитера," но народъ успѣли образумить, и „Всеобщій Монитеръ" продолжаетъ издаваться, подъ новымъ заглавіемъ ***„Оффиціальный Журналъ Французской Республики."***

— W skutek rozkazu Rządu tymczasowego, z d. 25 lutego, Paryscy piekarze obowiązani są dostarczać Naczelnikom stanowisk gwardyi narodowéj piątą część całéj ilości wypiekanego chleba, która przeznacza się na wyżywienie uzbrojonych obywateli. Piekarze dostawać będą w zamian kontramarki, podług których Ratusz wypłacać im będzie należność za chleb dostarczony. Rozdawanie chleba ma się uskuteczniać przez rzeczonych Naczelników stanowisk. Jeśli piekarzom zabraknie drzewa opałowego, mają je brać u piérwszego handlującego drzewem, przyczém zaleca się wszystkim obywatelom, w razie potrzeby, dopomagać piekarzom otwartą siłą.

— Dnia 25 lutego, rząd tymczasowy wyznaczył kommissarzy, którym polecono objąć zarząd departamentow.

— Wszystkim dowódzcom gwardyi narodowéj tych gmin, w obwodzie których znajdują się warownie, zalecono zająć je w imieniu rządu tymczasowego i nikogo do nich nie wpuszczać. Członek rządu, P. Ferdynand *Flocon*, posłany został dla objęcia twierdzy Vincennes.

— Dnia 25 lutego o godzinie 9-éj z rana, P. Ledru-Rollin przybył dla objęcia w swój zarząd ministerstwa spraw wewnętrznych. Inni Ministrowie objęli podobnież zarząd swoich ministerstw i pracowali z naczelnikami oddziałów.

— Sąd kassacyjny, Rada państwa i cały Magistrat, przybyły d 26 lutego do ministerstwa sprawiedliwości, ofiarując swoje spółdziałanie rządowi.

— Sąd appellacyjny Paryzki przyjmował tegoż dnia P. Augusta Portalis, którego rząd tymczasowy mianował Jeneralnym Prokuratorem na miejsce P. Delangles. P. Portalis uczynił wniosek o zapozwanie członków gabinetu P. Guizot do sądowéj odpowiedzialności. Przy odejściu gońca utrzymywano, że postanowienie zostało przyjęte w tém brzmieniu.

— W *Journal de Francfort* umieszczono list z Paryża pod d. 26 lutego, zamykający w sobie między innemi co następuje:

„Nie przestajemy notować wszystkiego, co tylko się dowiadujemy o wypadkach dni ostatnich, nie troszcząc się bynajmniéj o uporządkowanie tych wiadomości, gdyż to w obecnéj chwili byłoby pracą daremną.

„Dzień 25 lutego przeszedł wcale spokojnie. Skoro dowiedziano się o odezwie, wzywającéj obywateli do zapisowania się do tworzących się 24-ch batalionów ruchoméj gwardyi narodowéj, liczne tłumy ludu zgromadziły się przed domami Merow, i liczba tych co się zapisali jest nader znaczna. Spodziewają się, że w kilka dni te bataliony utworzą korpus od 10—12,000 ludzi.

„Wszyscy obywatele, którzy nie wchodzili do składu gwardyi narodowéj, z powodu, iż albo byli usunięci lub jeszcze nie uczynili zadość warunkom prawa, udają się od dnia wczorajszego do wszystkich Merów, prosząc o broń i zapisując się w stopniu gwardzistów narodowych. Dzisiaj z rana, liczba obecnych gwardzistów narodowych, nie przechodząca w czasach ostatnich uprzedniego rządu 60,000, dochodzi już teraz od 120 do 130,000 ludzi.

„Od wczorajszego wieczoru, mieszkańcy zaczęli sami znosić barrykady, tak, iż kommunikacya została przywróconą na wszystkich punktach. Na rynek przywożą już żywność i wozy ogrodników krążą znowu po głównych ulicach. Mnóstwo robotników pracuje na bulwarach nad poprawą rur i słupów gazowych, które w ostatnich dniach zostały uszkodzone.

„Dzisiaj z rana, tłum od 300—400 osób ukazał się na placu przed Palais-Royal, wołając: „Niech żyje Henryk V." (Xiąże Bordeaux, wnuk Karola X). Tłum ten został natychmiast rozproszony bez rozlewu krwi; kilka osób ujęto. Demonstracya podobnego rodzaju ponowiła się w Montmartre, gdzie także aresztowano kilka osób, roznoszących odezwy na korzyść Xięcia Bordeaux.

„Przeszłéj nocy, niektóre tłumy usiłowały zniszczyć prassę „*Powszechnego Monitora*", ale w czas temu potrafiono zapobiedz, i *Monitor* wychodzi dalej, załączywszy do swego tytułu wyrazy: ***„Urzędowy Dziennik Rzeczypospolitéj Francuzkiéj."***

,,Всѣмъ парижскимъ карауламъ отданъ вчера приказъ никому не позволять, начиная съ полуночи, ходить поодиначкѣ съ оружіемъ въ рукахъ.

,,Всѣ коронные брильянты взяты въ казну.

,,Временное правительство рѣшило, что вещи, заложенныя въ ссудную кассу за сумму менѣе-чѣмъ въ 10 фр., будутъ возвращены закладчикамъ.

2 Марта.

Въ Парижскихъ газетахъ, 27, 28 и 29 Февраля и 1-го Марта, продолжаютъ печатать о разныхъ распоряженіяхъ временнаго правительства, клонящихся къ водворенію возможнаго порядка между взволнованнымъ народонаселеніемъ столицы. Между прочимъ уничтожены всѣ прежніе дворянскіе титла, и запрещено ими называться всенародно.— 27-го числа, въ Парижѣ провозглашена республика, отъ имени временнаго правительства, на площади передъ Ратушею. Особенною дѣятельностью отличается Г. Ламартинъ, не успѣвшій донынѣ даже принять въ вѣдѣніе свое новое министерство. Впрочемъ, всѣ высшіе чиновники Министерства иностранныхъ дѣлъ подали въ отставку. Сверхъ того напечатаны въ этихъ газетахъ длинные списки телеграфическихъ и другихъ депешъ, извѣщающихъ о повсемѣстномъ принятіи новаго порядка вещей.

О пріѣздѣ Лудовика-Филиппа въ Лондонъ не извѣстно еще ничего, хотя въ Дуврской газетѣ напечатали, въ самыхъ точныхъ выраженіяхъ, что Король прибылъ, 25 Февраля, въ половинѣ 5 го поутру, въ Рей По нѣкоторымъ слухамъ, въ Парижѣ распространилось извѣстіе о смерти Короля, послѣдовавшей отъ апоплексическаго удара, при выходѣ его на англійскій берегъ. Герцогиня Орлеанская, какъ говорятъ, съ своими сыновьями, прибыла благополучно на островъ Вейтъ.— Вообще говорятъ, что герцогиня Орлеанская съ начала до конца оказывала удивительную твердость характера. Когда былъ назначенъ кабинетъ Тіера и Барро, она намѣревалась сѣсть въ экипажъ, и отправиться съ сыномъ на бульвары; однако же, успѣли ее отклонить отъ этого мужественнаго рѣшенія, которое могло бы спасти монархію.

— Изъ всѣхъ членовъ орлеанской фамиліи, въ Лондонъ прибыли (по извѣстіямъ оттуда отъ 29 Февраля) только герцогъ Немурскій, герцогиня Монпансье и принцесса Клементина, съ герцогомъ Саксен-Кобургскимъ, ея супругомъ.

— Г. Гизо, 26-го Февраля, вышелъ на берегъ въ Дуврѣ; Гг. Монтебелло и Делессеръ прибыли въ Лондонъ.

— Сказываютъ, что въ то время, когда неистовая толпа врывалась въ Тюльерійскій замокъ, всѣ прежніе министры находились въ домѣ министерства внутреннихъ дѣлъ. Получивъ извѣстіе о неожиданномъ оборотѣ дѣлъ, они поспѣшно скрылись бѣгствомъ, и перебрались изъ окна на крышу, со стороны двора: оттуда они достигли сосѣдняго дома, изъ котораго уже вышли по-одиначкѣ и переодѣтые.

— Временное правительство напечатало въ своей оффиціальной газетѣ, что до созванія народнаго собранія, должны быть сохранены всѣ налоги, существовавшіе донынѣ, а въ томъ числѣ и подати съ газетъ.

— 27 числа, въ военномъ министерствѣ объявлено, что генералъ Ламорисьеръ назначается главнокомандующимъ арміею, которая должна быть собрана на берегахъ Рейна.— Четыре секретаря временнаго правительства объявлены его дѣйствительными членами. — Муниципальный совѣтъ города Парижа распущенъ. Театры открыты вновь.

— Абд-эль-Кадера предписано держать подъ строжайшимъ арестомъ. За то Бу-Маза, сдавшійся Франціи, бѣжалъ изъ Парижа.

— Всѣ форты около Парижа сдались; одинъ изъ нихъ, на Валеріановой Горѣ, защищался пять часовъ сряду.

— Англійскій посланникъ въ Парижѣ, лордъ Норменби, имѣлъ совѣщанія съ Г. Ламартиномъ, и объявилъ ему, что получилъ отъ лорда Пальмерстона извѣщеніе о томъ, что Англія не вмѣшается во внутреннія дѣла Франціи.

— Архіепископъ парижскій предписалъ въ своей епархіи совершать панихиды по жертвамъ послѣдней борьбы и производить сборъ добровольныхъ даяній, по окончаніи церковной службы. Онъ предписываетъ, сверхъ того, открывать церкви для учрежденія въ нихъ госпиталей для раненыхъ.

,,Wszystkim Paryzkim odwachom wydany został wczoraj rozkaz, aby zacząwszy od północy, nie dozwalać nikomu chodzić pojedyńczo z bronią w ręku.

,,Wszystkie drogie kamienie korony wzięte są do skarbu.

,,Rząd tymczasowy postanowił, że sprzęty zastawione w Lombardzie, za summę mniejszą niż 10 fr., mają być właścicielom wrócone.''

Dnia 2 marca.

Dzienniki Paryzkie z dnia 27, 28, 29 lutego i 1 marca, nie przestają donosić o różnych rozporządzeniach tymczasowego rządu, dążących do przywrócenia porządku między wzburzoną ludnością stolicy. Między innemi zniesione zostały wszystkie dawne tytuły szlachectwa, i zabroniono używać ich publicznie.— Dnia 27, w Paryżu, na placu przed Ratuszem, ogłoszoną została Rzeczpospolita, w imieniu tymczasowego rządu.—Szczególną działalnością odznacza się P. Lamartine, który dotychczas jeszcze nie miał czasu objąć w posiadłość nowego swego ministerstwa. Z resztą, wszyscy wyżsi urzędnicy ministerstwa spraw zagranicznych podali się do dymissyi.— Prócz tego, w tychże dziennikach, wydrukowany jest szczegółowy spis wszystkich telegraficznych i innych wiadomości z Departamentów, donoszących o przyjęciu wszędzie nowego porządku rzeczy.

— O przybyciu Króla Ludwika Filipa do Londynu nie jeszcze nie wiadomo z pewnością; chociaż gazeta wychodząca w Douvres, doniosła była w najbardziéj zapewniających wyrazach, iż Król, d. 25 lutego, o godzinie 5 po południu, przybył do Rey. W Paryżu nawet rozbiegły się były pogłoski o śmierci Króla, nastąpionéj jakoby w skutek apoplexyi, przy wyjściu na brzeg angielski.—Xiężna Orleańska, jak mówią, z obudwoma swoimi synami, przybyła szczęśliwie na wyspę Wihgt. Podług innych udała się do Niemiec.— W ogólności opowiadają, iż Xiężna Orleańska od początku do końca okazywała zadziwiającą stałość charakteru. Gdy został mianowany gabinet PP. Thiersa i Odillona-Barrot, Xiężna chciała wsiąść do powozu i udać się z synem na bulwary: atoli potrafiono ją odwieść od tego odważnego zamiaru, któryby może ocalił Monarchią.

— Ze wszystkich członków familii Orleańskiéj, podług wiadomości z Londynu z d. 29 lutego, przybyli tam tylko: Xiąże Nemours, Xiężna Montpensier i Xiężna Klementyna, z małżonkiem swoim, Xięciem Sasko-Koburgskim.

— P. Guizot, d. 26 lutego, przybył do Douvres; PP. Montebello i Delessert, już są w Londynie.

— Powiadają, iż w chwili wdarcia się tłumów do zamku Tuilleryjskiego, wszyscy dawniejsi Ministrowie znajdowali się w domu ministerstwa spraw wewnętrznych. Otrzymawszy wiadomość o niespodzianym obrócie rzeczy, postanowili się schronić, i wszedłszy oknem na dach, od strony dziedzińca, dostali się do sąsiedniego domu, zkąd już dopiéro uszli daléj pojedyńczo i przebrani.

— Rząd tymczasowy ogłosił w swojéj urzędowéj gazecie, że do zwołania Zgromadzenia Narodowego, utrzymuje wszystkie istniejące dotąd podatki, a w ich rzędzie i opłatę stempla od gazet.

— Dnia 27 ogłoszono w ministerstwie wojny, że Jenerał Lamoricière mianowany jest Głównodowodzącym armią, która ma bydź zebrana nad brzegami Renu. – Czteréj Sekretarze tymczasowego rządu, ogłoszeni zostali jego rzeczywistymi członkami.—Rada municypalna miasta Paryża została rozwiązaną.—Teatra są znowu otwarte.

— Abd-el-Kadera poruczono mieć pod najściślejszą strażą w Tulonie. Powodem do tego jest, iż znany naczelnik arabski, Bu-Maza, który się był poddał Francyi, uciekł z Paryża.

— Wszystkie warownie około Paryża poddały się nowemu rządowi. Jedna z nich, na Mont-Valerien, broniła się przez całe pięć godzin.

— Poseł angielski w Paryżu, Lord Normanby, miał już konferencyą z P. Lamartine, i oświadczył mu, z polecenia Lorda Palmerstona, iż Anglia nie będzie się mięszała do wewnętrznych spraw Francyi.

— Arcybiskup Paryzki zalecił w swojéj dyecezyi odbyć żałobne nabożeństwo za poległych w ostatniéj walce, jako też zbierać dobrowolne składki dla ich rodzin po ukończeniu nabożeństwa. Arcybiskup rozkazał nadto, dozwolić w nagłych razach, urządzić w kościołach szpitale dla ranionych.

Англія.

Лондонъ, 23 Февраля.

Пренія въ верхней палатѣ въ послѣднія два засѣданія были мало интересны. Третьяго дня читали докладъ о биллѣ относительно возстановленія дипломатическихъ сношеній съ Римомъ, а вчера лордъ Абердинъ вызвалъ непродолжительныя пренія предложеннымъ имъ проектомъ относительно представленія бумагъ, касающихся торговли неграми, а также относительно необходимости содержанія эскадры при африканскихъ берегахъ.

— Въ *Morning-Post* утверждаютъ, будто бы въ высшемъ обществѣ господствуетъ большое неудовольствіе потому поводу, что вмѣсто того, чтобы быть представленіямъ у Королевы, они имѣютъ быть у герцога Алберта. Представленія у герцога Алберта 1 и 22 Марта, будутъ равносильны представленіямъ у Королевы.

— Общество въ Англіи раздѣляется на три класса. Первый составляетъ дворянство съ званіемъ *Nobility*; послѣ сего слѣдуетъ рыцарство и городское дворянство, называемое *Gentry*; послѣдній же классъ, составляющій 51,000 чел., пользуется титуломъ сэръ; къ этому классу присоединено также городское сословіе, называемое *Commonalty*. Въ первомъ классѣ считается: 27 герцоговъ, 17 маркизовъ, 213 графовъ, 78 виконтовъ и 231 баронъ. Нѣкоторые герцоги именуются вмѣстѣ маркизами, графами, виконтами и баронами. Князья и маркизы оффиціально именуются герцогами. Сверхъ сего есть еще 500 баронетовъ, 200 шотландскихъ и 100 ирландскихъ, 25 кавалеровъ ордена подвязки, и 800 ордена Бани. Лорды имѣютъ титулъ: *Ваше Ввликодушіе*, члены нижняго парламента — *почтенные*, а члены тайнаго совѣта — *достопочтенные*. Каждый богатый человѣкъ съ хорошимъ образованіемъ, именуется Англичанами *Esquire*; но англійскій законъ предоставляетъ сей титулъ только оберъ-офицерамъ сухопутной и морской арміи, докторамъ законовѣдѣнія, богословія и магистратскимъ чиновникамъ.

25 Февраля.

Въ засѣданіи нижней палаты, Г. Анстей предложилъ наконецъ давно обѣщанное имъ обвиненіе министра иностранныхъ дѣлъ, лорда Пальмерстона. Сіе обвиненіе заключаетъ періодъ времени отъ вѣнскаго трактата до 1848 годъ и относится ко всѣмъ 5 частямъ свѣта въ которыхъ благородный лордъ, по словамъ обвинителя совершилъ множество дипломатическихъ преступленій. Всѣ политическія событія представлены тамъ поочередно, и заключены войною Соединенныхъ Штатовъ съ Мексикою. Это предложеніе было поддержано Г. Уркертомъ, извѣстнымъ противникомъ лорда Пальмерстона. Въ преніяхъ, въ которыхъ лордъ безъ затрудненія опровергнулъ всѣ возраженія, принималъ также участіе Г. Шиль, не для того, по его словамъ, чтобы защитить лорда Пальмерстона, но чтобы палату избавить отъ такихъ ораторовъ, каковы Гг. Анстей и Уркертъ.

— Вчера, 24 числа, лордъ Дунканъ предложилъ преоброзовать палату въ комитетъ для разсмотрѣнія его билля объ отмѣнѣ налога съ оконъ; но предложеніе сіе, послѣ продолжительныхъ преній, было отвергнуто большинствомъ 160 голосовъ противъ 68.

Бельгія.

Брюссель, 27 Февраля.

Въ здѣшнихъ газетахъ пишутъ: „Извѣстіе о катастрофѣ, происшедшей въ Парижѣ, получено нашимъ кабинетомъ третьяго дня, въ 9½ часовъ вечера. Совѣтъ министровъ оставался собраннымъ весь вечеръ и разошелся только въ часъ пополуночи. Потомъ военный министръ, въ сопровожденіи одного очевидца парижскихъ происшествій, отправился въ Лакенъ.“ Далѣе, находимъ слѣдующую приписку: „Король Леопольдъ, хотя глубоко потрясенный событіями въ Парижѣ, кажется спокойнымъ и хладнокровнымъ. Онъ занимается съ своими министрами обсуживаніемъ мѣръ, требуемыхъ столь необыкновенными происшествіями. Говорятъ уже о дѣятельности, какую выказываетъ военный министръ, генералъ Шазаль.“ Слышно, что дано приказаніе корпусу арміи расположиться на границахъ Франціи.

— Сюда, въ Брюссель, прибыло такое множество англійскихъ семействъ, выѣхавшихъ со всею поспѣшностью изъ Парижа, что мѣнялы берутъ за соверендоръ 3 франка промѣна.

Anglia.

Londyn, 23 lutego.

Rozprawy w Izbie Wyższéj na ostatnich dwóch posiedzeniach, były mało znaczące. Onegdaj czytano sprawozdanie z bilu względem przywrócenia dyplomatycznych stosunków z Rzymem, a wczoraj Lord Aberdeen spowodował krótkie rozprawy przez swój wniosek o przełożenie papierów dotyczących handlu niewolnikami, i o potrzebie utrzymywania eskadry przy zachodnich brzegach Afryki.

— Według *Morning-Post*, ma panować w wyższém towarzystwie wielkie niezadowolenie, z powodu, że zamiast u Królowéj mają bywać pokoje u Xięcia Alberta. Przedstawienia u Xięcia w dniach 1 i 22 marca, mają w każdym względzie tyle ważyć, co przedstawienia u Królowéj.

— Towarzystwo w Anglii dzieli się na trzy znakomite klassy. Najpiérwszą stanowi szlachta z tytułem *Nobility*; po niéj następuje rycerstwo i szlachta wiejska, zwana *Gentry*; ostatnia zaś klassa, licząca do 51,000 ludzi, ma pojedyńczy tytuł: *Sir*. Do téj przyłączany jest także stan wiejski, zwany *Commonalty*. Do pierwszéj klassy wchodzi 27 Xiążąt, 17 Margrabiów, 213 Hrabiów, 78 Wice-Hrabiów i 231 Baronów. Niektórzy Xiążęta są zarazem Margrabiami, Hrabiami, Wice-Hrabiami i Baronami. Xiążęta i Margrabiowie mają podług stylu urzędowego tytuł *Duc*. Oprócz tego jest jeszcze 500 Baronetów, 200 szkockich a 100 irlandzkich, 25 kawalerów orderu Podwiązki, a 800 orderu Łazni. Lordowie mają tytuł *Wasza Wspaniałość*; członkowie Izby Niższéj zową się *Sz. nowni*; członkowie zaś Tajnéj Rady *nader Sz. nowni*. Nazwę *Esquire* nadają Anglicy każdemu bogatemu człowiekowi dobrego wychowania; lecz prawodawstwo angielskie przyznaje ją tylko wyższym oficerom armii lądowéj i morskiéj, Doktorom prawa, teologii i urzędnikom magistratowym.

Dnia 25 lutego.

Na wczorajszém posiedzeniu Izby Niższéj, P. Anstey wniósł nakoniec oddawna zapowiedziane oskarżenie przeciw Ministrowi spraw zagr., Lordowi Palmerston. Oskarżenie to obejmuje peryod niemniejszy jak od traktatu Wiedeńskiego po rok 1848 i rozciąga się na wszystkie pięć części świata, w których szlachetny Lord, podług słów oskarżyciela, miał popełnić niezliczone mnóstwo przestępstw dyplomatycznych. Wszystkie wypadki polityczne téj epoki figurują tam po kolei, aż do wojny Stanów-Zjednoczonych z Mexykiem. Wniosek ten został naturalnie poparty przez P. Urquhart, znanego przeciwnika Lorda Palmerstona. W rozprawach, w których Lord bez trudności odbił zwycięzko wszystkie zarzuty, zabierał też głos P. Sheil, nie, jak mówił, dla tego, żeby Lorda Palmerstona miał bronić, ale żeby obronić Izbę od podobnych mówców jak P. Anstey i P. Urquhart.

— Wczoraj, d. 24, Lord Duncan żądał zamienienia się Izby w Komitet dla roztrząśnienia bilu jego o zniesieniu podatku od okien; ale wniosek ten, po długich rozprawach, odrzucony został 160 głosami przeciw 68.

Belgia.

Bruxella 27 lutego.

W tutejszych dziennikach piszą: „Wiadomość o katastrofie zaszłéj w Paryżu, otrzymano tu onegdaj, o 9½ godz. wieczorem. Zebrana natychmiast Rada Ministrów rozeszła się dopiéro o godz. 1 z północy; poczém Minister wojny, w towarzystwie jednego naocznego świadka wypadków Paryzkich, udał się do zamku Laeken.“ W tychże dziennikach znajdujemy następujący przypisek: „Król Leopold, chociaż głęboko dotknięty wypadkami w Paryżu, zdaje się być spokojnym i obojętnym, i zajmuje się czynnie ze swymi Ministrami obmyśleniem środków, jakich wymagają tak niezwyczajne okoliczności. Mówią już o działalności, jaką zaczyna rozwijać Minister wojny, Jenerał *Chazal*. Słychać nawet, że już wydano rozkaz, postawienie na granicy francuzkiéj, pod Valenciennes, obserwacyjnego korpusu.“

— Przybyło tu takie mnóstwo familii angielskich, uchodzących z Paryża, iż za rozmianę jednego suwerena (6 r. sr.), płacić muszą po 3 franki łaży.

— По телеграфической депешѣ изъ Брюсселя, отъ 4-го Марта, коммерческій банкъ въ Антверпенѣ объявилъ себя несостоятельнымъ.

Италія.

Римъ, 12 *Февраля*.

Вчера поутру обнародована была здѣсь прокламація Его Святѣйшества, въ которой Пій IX, повторивъ извѣстное уже увѣреніе на счетъ предпринятой имъ реформы національной гвардіи, приглашенія опытныхъ сардинскихъ офицеровъ для образованія арміи, а также относительно усиленія въ государственномъ совѣтѣ числа свѣтскихъ лицъ, и заключенія наступательнаго и оборонительнаго союза съ Сардиніею и Тосканою, объявляетъ далѣе, что неоставитъ ничего, чѣмъ бы могъ вѣрныхъ своихъ подданныхъ убѣдить въ отеческой своей заботливости, но вмѣстѣ съ симъ присовокупляетъ также, что всею силою существующихъ узаконеній готовъ онъ сопротивляться всякимъ противозаконнымъ движеніямъ или требованіямъ, не соотвѣтствующимъ его обязанностямъ или благоденствію его подданныхъ. Наконецъ предостерегаетъ римскій народъ, чтобы внявъ гласу отца, не вѣрилъ онъ обманчивымъ слухамъ и подстрекательству не многихъ, кои ужасая чужестранною войною, хотятъ ввергнуть Италію въ смятеніе и безначаліе, и именно изъ сихъ же волненій извлечь поводъ къ войнѣ, которой только они сами и для собственныхъ своихъ видовъ желаютъ, и которая ни по какимъ другимъ причинамъ не можетъ открыться въ Италіи.

,,И въ самомъ дѣлѣ,— дальнѣйшія слова прокламаціи — какая же опасность можетъ угрожать Италіи, пока тѣсныя узы благодарности и довѣрія, неослабленныя никакимъ насильственнымъ дѣломъ, будутъ соединять силы сихъ націй съ мудростію ихъ монарховъ и со святостію закона? Особенно же мы, мы глава и первосвященникъ католической религіи, не имѣемъ ли для защиты нашей, въ случаѣ несправедливаго нападенія, несмѣтныхъ сыновъ церкви? ,,Изъ всѣхъ даровъ, ниспосланныхъ небомъ Италіи, самый драгоцѣнный тотъ, что, при трехъ милліонахъ нашихъ подданныхъ, у насъ двѣсти мильйоновъ братьевъ, всякаго языка и всякой націи. Вотъ что спасало Римъ въ другія времена, среди замѣшательствъ, господствовавшихъ во всемъ римскомъ мірѣ; вотъ что препятствовало всегда конечному паденію Италіи. И въ этомъ Италія будетъ всегда находить свое спасеніе, пока апостолическій престолъ стоитъ въ центрѣ полуострова.

,,Благослови же Италію, великій Боже, и навсегда сохрани въ ней драгоцѣннѣйшій изъ всѣхъ даровъ Твоихъ, вѣру! Благослови ее благословеніемъ, о которомъ смиренно молитъ Тебя Твой намѣстникъ, преклонивши чело передъ Тобою! Благослови ее благословеніемъ, о которомъ Тебя молятъ святые; увидѣвшіе въ ней свѣтъ, Царица Святыхъ, ее покровительствующая, Апостолы, прославленные мощи которыхъ почіютъ въ ней, и Твой вочеловѣчившійся Сынъ, восхотѣвшій, чтобъ этотъ Римъ служилъ мѣстомъ пребыванія Его представителю на землѣ!

,,Дано въ Римѣ, 10-го Февраля 1848.

Пій IX-й, Папа"

Эта прокламація принята съ общимъ восторгомъ, и въ тотъ же день, въ 5 часовъ вечера, толпы народа собрались къ Квириналу, чтобъ благодарить за нее Его Святѣйшество. Папа вышелъ на большой балконъ дворца, въ сопровожденіи штаб-офицеровъ всѣхъ родовъ оружія, и произнесъ къ народу слѣдующія слова: ,,Возлюбленные подданные! Прежде, чѣмъ дамъ благословеніе вамъ, Церковной Области и, скажу еще, всей Италіи, я хочу, чтобъ вы мнѣ обѣщали, что ваши сердца будутъ единодушны, что ваши просьбы не будутъ заключать въ себѣ ничего противнаго святости этого государства и церкви. (Единогласный крикъ народа: ,,Да, мы клянемся)!" Поэтому-то, я не могу, не долженъ, не хочу принимать восклицаній, которыя не суть восклицанія моего народа, а только небольшаго числа людей. Молю Бога да благословитъ васъ, только подъ непремѣннымъ условіемъ, что вы будете вѣрны первосвященнику, вѣрны церкви, — и, увѣренный въ этомъ обѣщаніи, благословляю васъ, благословляю отъ всей души. Вѣрно храните обѣтъ, данный вами Богу и святой вѣрѣ!" Впечатлѣнія, произведеннаго на всѣхъ присутствующихъ этими словами, произнесенными съ силою и достоинствомъ, невозможно описать; всѣ были потрясены до глубины

— Podług telegraficznéj wiadomości z Bruxelli, z d. 4 marca, bank handlowy w Antwerpii ogłosił się niewypłacalnym.

Włochy.

Rzym, 12 *lutego*.

Wczoraj z rana ogłoszona tu została odezwa Jego Świątobliwości, w któréj Pius IX, powtórzywszy wiadome już zapewnienia o przedsięwziętéj przez się reformie milicyi narodowéj; o wezwaniu doświadczonych oficerów Sardyńskich, dla ćwiczenia wojska; o pomnożeniu w Radzie Państwa liczby osób świeckich, i nakoniec, o zawarciu zaczepnego i odpornego przymierza z Toskanią i Sardynią; oświadcza daléj, iż nie zaniecha niczego, czémby mógł swoich wiernych poddanych o ojcowskiéj swéj troskliwości przekonać, ale też dodaje zarazem, iż gotów jest całą siłą udzielonych ustaw, opierać się wszelkim nieprawym poruszeniom lub wymaganiom, niezgodnym z jego powinnością lub ze szczęściem jego poddanych. Nakoniec ostrzega lud Rzymski, ażeby usłuchawszy głosu Ojca, nie dawał ucha fałszywym pogłoskom i zdradnym poszeptom niewielu, którzy postrachem wojny cudzoziemskiéj, chcą wtrącić Włochy w zamięszanie i bezrząd, i właśnie z tych samych zaburzeń, wyciągnąć powód do wojny, któréj sami tylko dla widoków swych pragną, a która z żadnych innych przyczyn przeciw Włochom wybuchnąć nie może.

,,I w rzeczy saméj— są dalsze słowa odezwy— jakież niebezpieczeństwo grozić może Włochom, dopóki ścisłe węzły wdzięczności i zaufania, nieosłabione żadnym czynem gwałtu, łączyć będą siły ich ludów, z mądrością ich Monarchów i ze świętością prawa? My zwłaszcza, My, Głowa i Najwyższy Kapłan świętéj religii Katolickiéj, zaliż nie mamy dla obrony naszéj, w razie niesprawiedliwéj napaści, niezliczonych synów Kościoła?— Ze wszystkich darów, któremi Niebo obdarzyło Włochy, najdroższym jest bezwątpienia ten, że trzy zaledwo miliony naszych poddanych, liczą dwieście milionów braci wszelkiego narodu i języka. To jest co niegdyś, za innych czasów, w pośród zaburzeń całego Rzymskiego świata, było jedynem ocaleniem Rzymu; to jest co zawsze ochraniało Włochy od koniecznéj i zupełnéj zagłady. I w tém to właśnie Włochy znajdować będą i nadal rękojmią bezpieczeństwa swojego, dopóki Stolica Apostolska wznosić się będzie w pośrod ich półwyspu.

,,Błogosław przeto Włochy, Wielki Boże, a zachowaj na zawsze przy nich najdroższy z wszystkich darów Twoich, — wiarę! Błogosław je błogosławieństwem, o które Cię z pokorą błaga Twój Namiestnik, czoło uchylając przed Tobą!. Błogosław je błogosławieństwem, o które błagają Cię Swięci, którzy tu światło dzienne ujrzeli; Królowa Świętych, Opiekunka téj ziemi; Apostołowie, których ta ziemia święte relikwie zawiera, i Twój Syn, który się stał człowiekiem, i Swemu Namiestnikowi na ziemi, Rzym za miejsce pobytu ukazał,

,,Dan w Rzymie, 10 lutego 1848.

Pius IX, Papież."

Odezwa ta przyjętą została z powszechnym zapałem, i tegoż samego dnia, o godzinie 5-éj wieczorem, tłumy ludu zgromadziły się przed pałacem Kwirynalskim, aby złożyć swe dzięki Jego Świątobliwości. Papież ukazał się na wielkim krużganku, w orszaku oficerów sztabu wszelkiéj broni i przemówił do ludu w następnych słowach: ,,Moi najmilsi poddani! W przód nim błogosławieństwo Boże zstąpi przezemnie na was, na całe Państwo Kościelne, i, powiem, na całe Włochy; chcę abyście mi obiecali, że serca wasze będą zawsze zgodne, że domagania się wasze nie będą miały nic przeciwnego świętości tego Państwa i Kościoła. (Jednomyślny okrzyk ludu: ,,Przysięgamy! przysięgamy!") Dla tego też, nie mogę, nie powinienem, nie chcę usłuchać okrzyków, które nie są głosem mojego ludu, ale tylko głosem niewielu. Błagam Boga aby was błogosławił, pod tym niezbędnym warunkiem, iż będziecie wiernymi Stolicy Apostolskiéj, wiernymi Kościołowi; i ufny w téj obietnicy waszéj, błogosławię was, błogosławię z całéj duszy mojéj. Chowajcie święcie obietnicę, którąście uczynili Bogu i świętéj Wierze Jego!" Wrażenia, które te słowa, wymówione z mocą i godnością, sprawiły na wszystkich obecnych, niepodobna jest opisać: wszyscy zostali wzruszeni aż do głębi duszy, a nawet wielu protestantów, którzy tam byli obecni, nie

души, и даже многіе протестанты, присутствовавшіе при этой сценѣ, не могли удержаться отъ слезъ. Благословеніе Папы сопровождалось безконечными восклицаніями: „Да здравствуетъ Пій IX-й! да здравствуетъ отецъ отечества!“ Слѣдуетъ присовокупить, что это первый случай въ исторіи, или покрайней мѣрѣ въ продолженіе послѣднихъ слишкомъ десяти столѣтій, когда Папа лично обращается къ народу.

Того же числа Его Святѣйшество произнесъ рѣчь къ штабу національной гвардіи, въ которой, между прочимъ, объявилъ, что онъ назначилъ коммиссію для собранія всѣхъ, изданныхъ имъ донынѣ, распоряженій, а также что число членовъ консульты будетъ усилено. Что же касается назначенія свѣтскихъ министровъ, Папа увѣрилъ, что это послѣдовало бы и прежде, если бы тѣ, коимъ ввѣряемы были портфели, не изъявляли, что принимаютъ ихъ только съ извѣстными условіями. При семъ случаѣ Его Святѣйшество объявилъ рѣшительно, что онъ готовъ всегда самъ сдѣлать для блага своего народа, что можетъ, но условій никакихъ и ни отъ кого принять не хочетъ и не долженъ; и что никогда и ни въ какомъ случаѣ не согласится на то, что въ какомъ либо отношеніи было бы противно Его долгу по званію главы церкви.

Миланъ, 19 Февраля.

Мятежная шайка продолжаетъ свое нелѣпое дѣло, и попытки къ возстаніямъ происходятъ то въ томъ, то въ другомъ городѣ. Во всей Австрійской Италіи подымаетъ она свою мрачную голову, вездѣ обнаружатся болѣзненные признаки ея существованія. — 15-го числа было издано приказаніе полиціи, запрещающее носить Калабрскія шляпы. Въ Кремонѣ арестовали, въ тотъ же день, нѣсколькихъ человѣкъ, которые не хотѣли подчиниться этому приказанію. — Піемонтскія газеты не знаютъ болѣе границъ: въ нихъ необузданно нападаютъ на австрійскую имперію, ея правительство и высшихъ сановниковъ.

— Въ концѣ прошлаго года, народонаселеніе всей Италіи составляло 24,766,800 душъ, распредѣленныхъ такимъ образомъ: въ Королевствѣ Обѣихъ Сицилій 8,566,900; въ сардинскихъ владѣніяхъ 4,879.000; въ Ломбардо-Венеціанскомъ Королевствѣ 4,759,000; въ Церковной Области 2,877.000; въ Тосканѣ и Герцогствѣ Лукскомъ 1,701,700; въ италійскомъ Тиролѣ 522,600; въ Истріи 485,000; въ герцогствахъ Пармскомъ, Піаченскомъ и Гвастальскомъ 483,000; въ Герцогствѣ Моденскомъ 477.000; въ республикѣ Санъ-Марино 8,000; и въ Княжествѣ Монакскомъ 7,600.

НОВѢЙШІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Парижъ, 5 Марта.

Въ *Сѣверной Пчелѣ* сообщаютъ:

Созваніе избирательныхъ собраній опредѣлено на 9-е Апрѣля, а созваніе національнаго собранія (*Assemblée Nationale*) на 20-е число того же мѣсяца; это собраніе опредѣлитъ уложеніе, и будетъ состоять изъ 900 членовъ, избранныхъ всѣмъ народонаселеніемъ, безъ вниманія къ доходу или платимыхъ податей. Всѣ, достигшіе 20-ти лѣтъ, имѣютъ право избирать; всѣ, достигшіе 25-ти лѣтъ, могутъ быть избраны.

— Предписана эмансипація негровъ во французскихъ колоніяхъ.

— Король съ Королевою прибыли въ Англію. Скитаясь, нѣсколько дней сряду, съ одной фермы на другую около Трепора, Король наконецъ до того утомился, что ожидалъ смерти. Они вышли въ море на рыбачьемъ суднѣ, и уже въ морѣ перешли на пароходъ *Express*, ходящій между Гавромъ и Соутамтономъ, но направившійся въ Ньюгавенъ. При выходѣ на берегъ, Ихъ Величества были хорошо приняты всѣмъ народонаселеніемъ. Король немедленно написалъ письмо къ Королевѣ Викторіи, для извѣщенія о пріѣздѣ.

— Въ Нешательскомъ Кантонѣ произошла инсуррекція: въ округѣ Ла-Шо-де-Фонъ революціонная партія возстала на нынѣшнее правленіе, и не будучи во время остановлена, распространила инсуррекцію и на окрестные округи.

mogli się od łez powstrzymać. Po skończoném błogosławieństwie Papieża zabrzmiały nieustające okrzyki: „Niech żyje Pius IX! niech żyje ojciec ojczyzny!“ — Dodać należy, iż to jest piérwsze zdarzenie w dziejach, a przynajmniéj od kilkunastu wieków, aby sam Papież przemawiał do ludu.

— Tegoż dnia Ojciec św. miał przemowę do sztabu gwardyi narodowéj, w któréj między innemi oświadczył, iż wyznaczył Komissyą do zebrania wszystkich, wydanych dotąd przez niego rozporządzeń, oraz, że liczba członków Konsulty zostanie powiększoną. Co do mianowania świeckich Ministrów, Jego Świątobliwość zapewnił, że jużby to dotąd było nastąpiło, gdyby ci, którym ofiarowane były wydziały, nie byli oświadczyli, iż je przyjmą tylko pod pewnemi warunkami. Przy téj okoliczności Ojciec św. oświadczył stanowczo, iż gotów zawsze uczynić sam dla dobra swego ludu co może, żadnych od nikogo warunków przyjąć ani chce, ani powinien; i że nigdy, i w żadnym razie, nie przystanie na nic, coby w jakimkolwiekbądź względzie przeciwiło się obowiązkom Jego, jako Głowy Kościoła.

Medyolan. 19 lutego.

Wichrzyciele nie ustają w działaniach; próbki powstania objawiają się po różnych miastach. Duch buntowniczy przejawia się w całych austryackich Włoszech; wszędzie są widoczne bolesne symptomata jego istnienia. Dnia 15 ter. miesiąca wydany został rozkaz policyi, zabraniający noszenia tak zwanych Kalabryjskich kapeluszów; tegoż dnia aresztowano w Kremonie kilka osób, niechcących słuchać tego rozkazu. Gazety Piemontskie przekroczyły wszelkie granice przyzwoitości w miotaniu obelg na Austryą, jéj rząd i wyższych urzędników.

— Ludność krajów Włoskich wynosiła w ogóle w końcu roku upłynionego 24,766,800 dusz, rozdzielona jak następuje: w królewstwie Obojga Sycylii 8,566,900; w królewstwie Sardyńskiem 4,879,000; w królewstwie Lombardzko-Weneckiem 4,759,000; w Państwie Kościelnym 2,877,000; w Xięstwie Toskańskiem i Lukki 1,701,700; w Tyrolu Włoskim 522,600; w Istryi 485,000; w Xięstwach Parmy, Placencyi i Guastali 483,000; w Xięstwie Modeńskiem 477,000; w Rzeczypospolitéj San Marino 80,000, a w Xięstwie Monaco 7,600 dusz.

NAJNOWSZE WIADOMOŚCI.

Paryż, d. 5 marca.

W „*Pszczole Północnéj*“ czytamy:

Zwołanie Kollegiów wyborczych oznaczono na dzień 9 kwietnia, a zwołanie Zgromadzenia Narodowego (*Assemblée Nationale*) na dzień 20 tegoż miesiąca. Zgromadzenie to ułoży ustawę, i będzie się składało z 900 członków, wybieralnych przez całą ludność, bez względu na ilość dochodu lub płaconych podatków. Wszyscy mający lat 20, mają prawo wyboru, a wszyscy, którzy doszli lat 25, mogą bydź obieranymi.

— Postanowiono nadać wolność Murzynom w koloniach francuzkich.

— Król Ludwik Filip, z małżonką, przybyli do Anglii. Ukrywając się przez dni kilka u różnych dzierżawców, w okolicy Treport, Król do tego stopnia był znużony, iż oczekiwał śmierci. Nakoniec wsiedli na odkryty statek rybacki, i dopiéro na pełném morzu przeszli na angielski parostatek *Express*, odbywający służbę między Havrem i Southamptonem, lecz który tą razą udał się do *Newhaven*. Przy wyjściu na ląd, Ich Królewskie Mości byli z uprzejmością witani przez mieszkańców. Król napisał natychmiast list do Królowéj Wiktoryi, donosząc jéj o swojém przybyciu.

— W Szwajcarskim Kantonie Neufchatel wybuchnęło powstanie. W okręgu La Chaud-de-Fonds, stronnictwo rewolucyjne podniosło rokosz przeciw teraźniejszemu rządowi, nie będąc dotąd poskromionem, rozniosło go do okolicznych okręgów.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 9-го Марта 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*